

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Die Handschriften der Badischen Landesbibliothek in Karlsruhe

Die Reichenauer Handschriften - Die Pergamenthandschriften

Badische Landesbibliothek

Wiesbaden, 1970

Aug. perg. 229

[urn:nbn:de:bsz:31-8357](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-8357)

68, 1 Oratio pauperis cum anxietus fuerit et cora domino. effuderit precem suam. i. in hoc psalmo orat Xpistuc ... (75' 2) ... obstruatur os hereticorum; = ad Ps. 101—106.

* * *

76, 1 /// diē. t. Beatus. s. erit. t. qui tenebit ... (83, 2) ... que nunc erit in eternum; explicit liber spalporum = ad Ps. 136, 9—150, 6.

1 probatio penne probatio

1' s. XV Monasterij Augiæ diuitis.

2 .liber monasterii Augie maioris.

Schild Expositio psaltery

Holzdeckel mit grauem Leder überzogen; von 2 Lederschließen die cine ab.

+ **CCXXIX.** 222 f. (1 c., 24, 23, 22, 26, 23 l.) 229 X 161, s. IX in. f. 1—8 = 1 Quaternio; 9—32 = 3 Quaternionen secundus, tertius, quartus; 33—48 = 2 Quaternionen; 49. 50. 51. 52 | 53. x x. 54—61 = 1 Quaternio U·II. 62—69 = 1 Quaternio nonus. II. 70. x. 71. 72 | 73. 74. 75. 76 XX·III. und q primus; 77—84

= 1 Quaternio q XXIII und secundus; 85—100 = 2 Quaternionen q XX·VI, XX·VII. und q. III; 101—106 = 1 Ternio XXVIII.; x. 107. 108. 109 | 110. 111. 112. 113 XXVIII; 114—121 = 1 Quaternio

XXX /// B.; 122—129 = 1 Quaternio XXX·I. und ·C.; 130—137 = 1 Quaternio XX·II; 138—185 = 6 Quaternionen XXX·III, XXX·III, XXXVIII, XXX·VI, XXXVII, XXXVIII und E—K; 186 (unten XXX). 187. 188 | 189. 190; 191—222 = 4 Quaternionen XXX·VIII. A, XL. X,

XLI. B., XLII.

Isidorus.

1 Incipit. de officiis

Officiorum plurima genera esse ... (10) ... exegrandorum fiebat. Explicit = etym. lib. 6 cap. 19, Migne LXXXII c. 252—260.

Incipit de reliquis festiuitatibus

10' Festiuitas dicta a festibus diebus ... (12) ... celebrari coepit', = etym. 6, 18 c. 250—252.

12' *Incipit* sinodus. pascale. ordinationi.

Cum omnes apostoli ex hoc mundo transissent ... (16) ... nobis iussa est celebrari.

Explicit synodus. pascale

Martini ep. Dumiensis (Bracarensis) opusculum VII. de pascha.

Incipit prologus. pascl. quem. beatus. fecit. Hieronimus.

Plerique mysterium pasche narrare uoluerunt ... (21) ... ediximus; Per gratiam saluatoris nostri Ihesu Xpisti: Cui est. honor. gloria. et laus in secula seculorum amen; = *Migne LXXII c. 49 D—52 B.*

Antiquitus ecclesie. pascha | XIII. Luna cum Iudeis celebrabatur ... (23) ... communis est,

Bissextus annus. per annos. IIII. ... (24) ... pronunties,

Quota sit luna in kl̄ quasq | Primum decenno uenalis ... (24') ... apparebit.

Que sit //// f̄r̄ in kl̄; Simile autem huic ... (25) ... intrante kl̄ de ianurię

25' De annis naturalibus

Annus ab ... (27) ... diem compleuit. unum,

De indictionibus. Secundus ordo circuli ... (27') ... XVa. est.

De epactis lunaribus. Tertia prefati circuli linea ... (28') ... premonstrent.

De ciclo. pascha. lę.

Paschalem cyclum ... notauit;

De die dominico pasche.

Septimo decimo ... (29) ... dignatus est'.

Argumentum quod sint epactę lunares

Si uis cognoscere ... (30) ... septimane dies;

De reditu computu articulari utrarumque epactę.

Uerum quia facillime ... (30') ... et cętera similiter;

Qualiter intellegendus sit bissextus. In sex dies ... (32) ... humorem et frigorem;

Item dela. idem numeri Hysidorus dicit;

Ratio numerorum condemnandam non est ... (32') ... et pondere fecisti.

De nominibus temporum. et diuisiones. eorum

Diuisiones temporum sunt ... (44) ... Post idus uero. IIII. regule reperiuntur, *Auszug aus Baeda de diuisionibus temporum, opp. ed. Col. 1688, t. I c. 89 ff.*

De montibus'

Montes autem sunt nominati numero duodecim; Libanus ...

44' De fluminibus

Flumina autem ... ubi Fedon dicitur concedisse;

Si fuerit pascha pridie idus aprilis ... rogationes,

Incipit horologium.

45 Ianuarius et december

Ora prima et Xima ... (45') ... ped. II,

Explicit horologium.

Tablelle 46—46' quota sit luna In kl singulis ...

Chromatii (?) epistula 5.

Incipit epistula Cromatii et Heliodori ad Ieronimo p̄sbitero .:

Domino sancto patri Hieronimo p(res)b(ite)ro, Cromatius et Heliodorus ep̄scopi in domino salutem;

Cum religiosissimus augustus Theodosius ... (47) ... exhiberi; =

Migne XX c. 373 A—374 A.

Incipit rescribta Hieronimi;

C^hromatio et Heliodoro ep̄scopis. Hieronimus p̄sbit̄er

Nostrum omni die martyrum suorum ... (48') ... fecit esse sublimes;

Explicit epist^ala Cro^{matii} Eliodorii ep̄is et rescripta Hieronimi. =

Migne XX c. 374 B—376 B.

Welttafel, schwarz und rot.

49 Incipit compotus, | Incip̄ ep̄ac̄;

Ianuarius augustus et december ... (53) ... XV. kl. maias,̄

54 Incipit tractatio simboli ad competentes.;

Karissimi beatissimus apostolus Paulus inter. cetera diuine legis. precepta ... (55) ... uitam eternam. amen.; Explicit. *ed. C. P. Caspari, Quellen zur Geschichte des Taufsymbols und der Glaubensregel. III (Christiania 1875), S. 61¹⁰⁴.*

Incipit exp̄o. symbol̄,

In primis qualis sermo sit ... (57) ... et speci communione

57' Indictiones a Romani inuenta;

I Si scire uis quoti sint anni ab origine mundi ... (58') ... ☩ Anni Ab incarnatione domini nostri Ihesu X̄pisti. D.C.C.C.XXI.

59 Queritur enim qui primus litteras Æbreorum ... (60') ... thau signa.;

Incipit ratio bisexti;

Non. ^{ut} illum diem ut quidam putant ... (61) ... habeb̄ ille feb.

Qui primus significat punctum;

Ictus geometricorum quibus mos erat ... reddit.

61' *Bild des Labyrinths, rechts Uruem Gericho*

+ Hec sunt dies Egyptiaci. apud deum maledicti.; Ianuarij. In-
trante die septimo ... exiente die XVII.; ed. A. Holder bei W. Schmitz,
*Rhein. Museum f. Philol. N. F. XXIX (1874) S. 167. Beiträge zur lat.
Sprach- und Literaturkunde S. 312 f.*

62 Incipit chronica sancti Hieronimi de principio celi et terre.
creationis et omnes. firmationem mundi.;

Mundus de rebus uisibilibus ... (69') ... ad sedem paternam rediit.;
Explicit. chronica. sancti. Hieronimi.; † deo gratias.;

Isidori in libros V. ac N. T. proemia.

70' In nomine. sancte. Trinitatis. Incipit liber. primiorum. de libris.
noui. ac ueteris. testamenti.;

71 Plenitudinem quam. in canone// catholica ... (85') ... adque
legationum.

Incip̄ prefationes librorum testamenti noui

Euangeliorum predicatio quam uis quadrifaria ... (88') ... flumen
etiam baptismi mundum uite dominum Ihesum Xp̄istum.

Explicit. primiorum = Isidor. opp. ed. Arevalo t. V p. 190—219.

Isidorus de ortu et obitu patrum.

Incipit uita uel. obitum sanctorum qui in domino precesserunt.

Prefatio quorundam sanctorum nouillissimorumque uirorum ... le-
guntur.

Explicit. prephatio. Incipiunt. capitula. Danihel. Zacharias.;

89 Adam. Iudas. Esaias ... Philippus. Hester.

Item. in nouo testamento.

Zacharias. Bartholomeus ... Iudas Iacobi.

89' Incipit. ortus uita uel obitus sanctorum. qui in///scripturarum.
laudibus efferuntur.;

Adam. pater terrenus. protoplaustus et colonus paradisi ... (106')
... que. est In tribu. Iuda. Inter DothaIm. In Bal. mon.

Finitur. hac uita. uel. ouitus. sanctorum. patrum q̄ habent. in ue-
tere testamento. Incipit. eorum. qui sunt. In nouo. testamento.; † Za-
charias et Helisabeth ... (114') ... defunctus est adque sepultus

Explicit. uita. uel obi(d)us. sanctorum. = Isidori opp. t. V p. 153—189.

Domino sancto hac reuerentissimo fratri Borosio. Hysidorus. qui-
dam notissimo nomina leguntur legis ... (124') ... coronam accepit.

Post haec sequi(125)tur. nouum. testamentum. Quattuor euangeliste
domini nostri Ihesu Xp̄isti sub quattuor animalium uultis ... (139) . .
cubantur feribit.

Explicit. liber. de nouo uel uetus testamentum.; deo gratias :. amen.
 Isidorus de natura rerum.

139' 2 Domino.; et filio Sisebute. Esid^oerus. dum in te p^restante ingenio ... (140) ... fidem efficiat.; Explicit.

Incipiunt. capitula.;

.I. De diebus. .II. de nocte ... (140') ... XLVI. de monte E^thna.;
 Expliciunt capitula.

141 De diebus dies est solis orientis presentia ... mit Figuren f. 145^r. 149^r. 152^r. 161^r. 175^r ... (183) ... centum octoaginta milium stadiorum stimauerunt.;

183' Finit sancti Esidori liber. = opp. t. VII p. 1—62.

octo. stadia mille passus efficiunt stadium uero unum. centum uiginti. et quinque efficiunt. passus triplo.;

‡ Qui scripsit sit. sanus.

Unum miliarium. habet stadii. VIII. sed minus habet passi quinque. Stadii XV. Unde scriptum est. In euangelio. XC. passi min; hab de duo miliaria. L. stadii sunt miliari. VI. et passi. D. V.;

Figur, Asia Africa Europa darstellend.

Generatio regum et gentium (Völkertafel, Vorlage des Nemnius, hist. Brittonum c. 17.

184 Alaneus dictus est homo qui genuit tres filios ... separatv^r ed. F. J. Mone, Zeitschrift für die Gesch. des Oberrheins II (1851) S. 256. K. Müllenhoff, in: Philologische und historische Abhandlungen der kgl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin 1862 S. 532—538. Germania antiqua p. 163—164. Mommsen, MG. a. a. XIII p. 159—160⁴). Vgl. MG. X (SS. VIII) p. 314*).

Notizen über die Zerstörung von Chieti und einer urbs Uucitana durch die Franken a. 801 und 805.

‡ XI. kl. octub III. feria Indictio XIII. anni domini. D. C. C. C. II. epacta. XIII. urbs. Teatina. a Franci. conbusta. est. In eo. anno. et caetera castella. gremata sunt. igni. III. idus. Iuli. II. feria. Indicti. XIII. Anni domini. D. C. C. C. VI. epacta XX. VIII. Uucitana. urbem. a Franci disrupta est. et ibidem multi. Interfecti sunt. ed. Mone a. a. O.

184' Incipit adsumptio sancte Mariae uirginis et genetricis domini Ihesu X^pisti semper inuiolate | Sancta dei genetrix beata uirgo Maria post ascensionem In celis saluatoris nostri. Cum apud Hierosolimam moraretur ... (190') ... spiritum sanctum. cui est honor et gloria et potestas In saecula saeculorum Amen.

Leo M.

191 Incipit breuiarium aduersus hereticos.

Errare hereticos hæc maxima causa facit ... (205) ... In utero de spiritu sancto, prophete; = *Leonis opp. t. II (Ven. 1756) c. 287—298 lin. 4 v. u.*

Prisciani institutio de nomine, pronomine et uerbo I 1—23.

Incipit. institutio. Prisciani Gramtici de nomen. et. pronomen. et. uerbo.

Omnia nomina quibus Latina utitur eloquentia ... (212') ... ubique sequitur suum nominatiuum; *rec. Hertz, Gr. Lat. uol. II p. 443—447, 30.*

Orationes.

Oratio pro se. met ipso.

Omnipotens. sempiternus deus Rex regum et dominus dominantium. Creator ... (214) ... per omnia secula seculorum. Amen;

Oratio sancta que. ante. altare debes. dice. re.

Domine exaudi orationem meam. que iam cognosco tempus meum ... (216) ... secula. seculorum. Amen.

Oratio sancti Gregorii pape.:

Dominator domine deus omnipotens qui es Trinitas (218) ... Per omnia secula seculorum. amen.

Fides catholica. sancti. Athanasii. episcopi.;

Quicumque uult saluus esse ante omnia opus est. ut teneat ... (220) ... saluus esse non poterit.; = *Venantius Fortunatus, MG. a. a. IV 2 p. 105—106. The Athanasian Creed and its early commentaries by A. E. Burn = Texts and Studies contributions to biblical and patristic literature ed. by J. Armitage Robinson. Vol. IV. No. 1 (Cambridge 1896) p. 4—6. cf. cod. XVIII f. 16, 1.*

Oratio dominica propria dicitur.;

Quia Xpistus filius dei. de impenetrabile sapientia sua ... (221) ... uel de inferno. Amen *cf. cod. XVIII f. 9' 2—10, 1.*

221' + Notum uobis facimus quomodo credimus. et inuenimus in diuinis libris.;

Credimus. in unum deum patrem omnipotentem. qui creauit omnia ... (222) ... hereticos refutandos,

Petrus. dixit. Credo ... (*unter die eilf Apostel verteilt, Petrus, Andreas, Iacobus, Iohannes, Thomas, Iacob., Philippus, Bartholomeus, Matheus, Thatheus, Mathias ...*) ... Mathias dixit. Vitam eternam Amen; *s. Caspari, Quellen III S. 252⁴³⁵. A. E. Burn, Zeitschrift für Kirchen-*

geschichte h. v. Th. Brieger u. Bess, XIX (1899) S. 182—183. Vgl. cod. XVIII f. 31' 1 und K. Künstle, Eine Bibliothek der Symbole S. 27—28.

Hec est uera fides fidei nostre confessio. quam in ecclesia. catholica dedimus et hoc doma nostrum ut orthodoxi patres. Agustin^v. Gre. go- rius. Hieronimus. ducuerunt. et hanc fidem. usque ad finem uite deo opitulante in perpetuum. custodire uolumus Eos autem qui dicunt saluatorem nostrum adoptiuum filium. et non proprium. hos anathematizati Scm euangelium. et omnis ecclesia catholica. dicente euangelista. Ipse est uerus deus et uitam. eternam. Et Paulus. Proprio filio suo. Non pepercit deus. Et reliqua;

Initialen in Federzeichnung und von f. 54 an farbig.

f. 1 .Liber Augie maioris.

70' Federzeichnung.

185' unten rot INCIPIT ausgelöscht.

187' unten rot feru

Schild Ysidorus de officys | Item synodus pascal ordinaciōs | Item Ieronimi prologus pascalis | Ysidorus de diuisione anni | Idem de Indicione Romanorum | Cronica sancti Ieronimi | Ysidorus In allegorijs | seu interpretacionibus veteris ac | veteris testamenti nonn^e | Ysidorus de racione dierum | mensium, anni, et elementorum | noc astrorum atque ventorum et cetera | Assumpcio Marie apoclum | breuiarius contra hereticos | Institutio Prisciani gramaticj | de VIII partibus oracionis

f. 70 ff. vielleicht im Catalog von 822 Becker 6 S. 10 (De opusculis Isidori) n. 330: 'liber proemiorum et de ortu et obitu patrum veteris ac novi testamenti vol. I.'

Holzdeckel mit grauem Leder überzogen; 2 Lederspangen, beschnitten.

+ **CCXXX.** 184 f. (1 c., f. 1^r—22^v 26 l., 23^v—169^r 27 l., 169^v—176^v 26 l., 177^r—184^r 27 l.) 228 x 168, s. IX in.

(1). 1—8 = 1 Quaternio ·I.; x; 9—14 = 1 Ternio ·II.; 15—38

= 6 Quaternionen ·III.—V.; 39—62 = 3 Quaternionen;

63. x. 64. x. 65 | 66. 67. x. 68. 69; 70—109 = 5 Quaternionen;

110. 111. 112. 113 | 114. 115. x. 116; 117—124 = 1 Quaternio; 125—130

= 1 Ternio; 131—138 = 1 Quaternio; 139—144 = 1 Ternio; 145—